

NS – 101

I Semester B.B.A. Examination, November/December 2016
(Freshers + Repeaters)(CBCS) (2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Raghuvamsham – V Canto, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
2) Answer Q. Nos. I, V and VI in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1) रघुवंशं किं प्रकारकं काव्यम् ?

1) खण्डकाव्यम्

2) महाकाव्यम्

3) स्तोत्रकाव्यम्

4) गद्यकाव्यम्

2) रघुमहाराजस्य पिता कः ?

1) अजः

2) दिलीपः

3) वरतन्तुः

4) वसिष्ठः

3) कौत्सः गुरुदक्षिणार्थी कं प्रपेदे ?

1) रघुं

2) दिलीपं

3) अजं

4) दशरथं

4) वरतन्तुशिष्यः कः ?

1) विश्वामित्रः

2) परशुरामः

3) कौत्सः

4) गौतमः

5) कालिदासः कस्मिन् प्रसिद्धः ?

1) उपमायां

2) अर्थगौरवे

3) पदलालित्ये

4) छन्दसि

6) कालिदासविरचित कृतयः कति ?

1) पञ्च

2) दश

3) सप्त

4) त्रीणि

7) विदर्भदेशस्य राजा कः ?

1) रघुः

2) अजः

3) भोजः

4) रामः

P.T.O.

8) अजः कस्यां रोधसि सैन्यं निवेशयामास ?

- 1) कावेरी   2) नर्मदा   3) गङ्गा   4) गोदावरी

9) कैलासनाथः कः ?

- 1) कुबेरः   2) कर्णः   3) रामः   4) अजः

10) कौत्सः कति कोटीः दक्षिणां पप्रच्छ ?

- 1) विशांतिदश च   2) सहस्रदश च   3) शतदश च   4) चतस्रः दश च

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any two** of the following questions.

1) कौत्सस्य गुरुभक्तिम् अधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।

ಕೌತ್ಸನ ಗುರುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about "Kautsa's Gurubhakti".

2) अजवर्णनम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಅಜ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about the description of Aja.

3) कालिदासमहाकवेः देश-काल-कृतीन् अधिकृत्य लिखत ।

ಕಾಳಿದಾಸ ಮಹಾಕವಿಯ ದೇಶ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about place, date and works of great poet Kalidasa.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** sholkas.

1) कायेनवाचामनसापि शश्वद्यत्संभृतं वासवधैर्यलोपि ।

आपद्यते न व्ययमन्तरायैः कच्चिन्महर्षेस्त्रिविधं तपस्तत् ॥

- 2) शरीरमात्रेण नरेन्द्र तिष्ठन्नाभासि तीर्थप्रतिपादितार्थिः ।
आरण्यकोपात्तफलप्रसूतिः स्तम्बेन नीवार इवावशिष्टः।
- 3) स त्वं प्रशस्ते महिते मदीये वसंश्चतुर्थोऽग्निरिवाग्न्यगारे ।
द्वित्राण्यहान्यर्हसि सोदुमर्हन्यावद्यते साधयितुं त्वदर्थम् ॥
- 4) तं भूपतिर्भासुरहेमराशिं लब्धं कुबेरादभियास्यमानात् ।
दिदेश कौत्साय समस्तमेव पादं सुमेरोरिव वज्रभिन्नम् ॥
- 5) तं श्लाघ्यसंबन्धमसौ विचिन्त्य दारक्रियायोग्यदशं च पुत्रम् ।
प्रस्थापयामास ससैन्यमेनमृद्धां विदर्भाधिपराजधानीम् ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** of the following.

- 1) द्वितीयं सर्वोपकारक्षममाश्रमं ते ।
- 2) हिमांशोः कलाक्षयः श्लाघ्यतरो हि वृद्धेः ।
- 3) कैलासनाथं तरसा जिगीषुः ।
- 4) प्रवर्तितो दीप इव प्रदीपात् ।

V. संस्कृतभाषायाम् उत्तरयत ।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

1) कौत्सः	2) मुनिभिः	3) कुशेषु	4) जलानि
5) लताः	6) तस्य	7) अहं	8) कन्यायाः

आ) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

1) उवाच	2) असि	3) यतिष्ये	4) पठन्ति
5) अभवत्	6) गच्छतु	7) भविष्यति	8) भवामः

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि सस्कृत भाषायां लिखत ।

(5×2=10)

भारतदेशे दीपावलीपर्व महता वैभवेन समाचर्यते । नरकचतुर्दशी अमावास्या बलिप्रतिपत् - इति दिनत्रयं इदम् आचर्यते । दीपावलीसन्दर्भे अभ्यङ्गस्नानं सर्वैः क्रियते । सन्तोष्ये अस्मिन् पर्वणि जनाः नूतनवस्त्राणि धारयन्ति । बालकैः अस्मिन् अवसरे स्फोटकानां स्फोटः कार्यते च । दीपावली दीपानाम् उत्सवः अस्ति । बलिः पुर्वं नरकस्य राजा आसीत् । विष्णुः वामनरूपेण अवतीर्य पादत्रयं भूमिं याचितवान् इति कथा पुराणेषु वर्णिता वर्तते । ततः द्वादशे दिने उत्थानद्वादशीपर्व आचर्यते । तदानीमेव उज्जयिन्यां कालिदाससमारोहः आयोज्यते ।

प्रश्ना :

- 1) दीपावली कति दिनानि आचर्यते ?
- 2) बलिः कः आसीत् ?
- 3) वामनः किं अकरोत् ?
- 4) दीपावली पर्वणि बालाः किं कुर्वन्ति ?
- 5) कालिदाससमारोहः कुत्र आयोज्यते ?
